

Színházi tanulmány az emberi hétköznapiokról

A nap huszonötödik órája

Fekete Gizi és Kálloy Molnár Péter

Fotó: Frank Yvette

Megrendült taps is van. Elgondolkodó is. Persze, nem a taps megrendült és elgondolkodó; hanem az emberek, akik tapsolnak. Valahogyan lehet ezt érezni – a színházi levegőben. Most a Korzó moziban, A nap huszonötödik órája című darab előadásán.

Fekete Gizi, aki egy lelkésznőt játszik, a legpontosabb plasztikussággal azt mutatta meg, hányféle lehet az ember odafordulása – a másikhoz. Hányféle lehet a pillanatnyi motívuma ennek. Hányféle a mozdulat, a gesztus, amely az odafordulás-fajtákat kifejezi. Olyan gazdag ez a skála, a színész által megmutatott ember viselkedése egyetlen adott helyzetben, hogy sokoldalú elemzést lehetne róla írni. És aztán arról, hogyan alakul át az ember maga, miközben képes odafordulni a másikhoz.

A lelkésznőt elhívja pszichiáter barátja (Gerbert Judit játssza) egy „esethez” az elmekórházba. Az illető embereket ölt, különös körülmények között, a gyógyintézetben pedig kísérleteznek vele és társaival: ez a fiú egy macskát kap, megfigyelik, mit kezdenek egymással. A kísérletet a szakemberek totális kudarcnak nyilvánítják, amikor a fiú megsebesíti egy sorstársát, megöli szeretett macskáját, majd öngyilkosságot kísérel meg – a darab végén sikerrel.

Az abszurdnak hangzó „történet” a színmű közegében egyáltalán nem az. Természetes. A szereplők egymáshoz fordulás beszélgetéseiből világos, hogy a fiú számára, s idővel, a megértés útján haladó lelkész számára is az. Mivel a nézők számára dettó – ez egy jó előadás.

Az íróról, Per Olov Enquistől lehet tudni, hogy jobbára regényeket ad ki, amelyekben filozofikus kérdéseket jár körül, egyik központi témája: az

emberi szabadság határai. Színdarabjában, amelyet *Osztoivits Cecília* fordított és *Szántó Erika* rendező *Varsányi Anna* dramaturgi, díszlet- és jelmeztervezői hozzájárulásával tett a szegedi kamaraszínpadra, nem filozofikus stílusban, hanem hétköznapi beszédmódban – ugyanerről van szó. Az élet, az ember paradoxonjáról: Miért nem szabad embert ölni? Mert az ember szent. Szent-ség. Ám mint ilyen – akár embert is ölhet. A főszereplő fiú saját világában az ölés – van. Akár csak a napnak egy huszonötödik órája. A fiúnak kívüli világban mindez: ellenkezőleg van. És mindezeket az emberek – a lelkész és vele a nézők – képesek fölfogni. Megérteni. Ennyiben: elfogadni.

A téma minden látszat ellenére egyáltalán nem extrém, nagyon is hétköznapi. Mit tehetünk meg és mit nem, kinek a törvénye hat, az egyén saját törvénye ugyanaz-e vajon – és mikor nem –, mint a közösségé, kié az ítélet és mi a célja – a nap huszonötödik órájáig lehetne sorolni a kérdéseket, amelyekkel minden hétköznapi találkozzunk, csak talán nem vesszük észre ezeket. Pedig – teszem – ügynökünk feszít, emlegetünk bünt és bűnhődést és megbocsátást és megértést, ítélnünk meg embereket, nap, mint nap, anélkül, hogy egyszer is – odafordulnánk hozzájuk.

Kálloy Molnár Péter magával ragadó színészi teljesítményt produkál a fiú szerepében – rajta áll vagy bukik a darab kényes kérdéseinek sorsa. Ezer színe van a játékának, aprólékosan árnyalt és abszolút hiteles. Kivételes színpadi munka.

Jó, hogy idejött Szántó Erika és megcsinálta ezt az előadást. Ami a rendező kivételes színpad- és emberérzékenységéről beszél.

SULYOK ERZSÉBET

Eötvös Péter zenéjére komponált táncművet Juronics Tamás

Atlantisz, avagy az elveszett aranykor

Az Atlantisz című, 1995-ben befejezett Eötvös Péter zeneműre készítette azonos című táncművet Juronics Tamás, amelyet csütörtökön mutat be a Szegedi Kortárs Balett.

Jó egy évvel ezelőtt határozta el a koreográfus, hogy a következő bemutató az Atlantisz lesz. *Juronics Tamás* az elmúlt nyári szezon *Új világ* című szabadtéri előadásához keresett zenéket, meghozza, mint mondta, „vizes témákat”. A nemzetközi elismertségnek örvendő kortárs magyar zeneszerző, Eötvös Péter CD-jét, amelyen az Atlantisz című zenemű is szerepelt, akkor hallgatta – a hatás olyan erős volt, hogy elhatározta: ez lesz a következő, új koreográfia zenéje.

– Vonzanak a mítoszok – vagy inkább azt mondanám, nyitott vagyok az ismeretlen dolgok iránt – magyarázza Juronics. – Atlantiszban is az ismeretlenség érdek. Semmi, de semmi konkrét igazságot nem tudunk róla, viszont hipotézisek garmadája ismerjük. Én hajlok hinni benne, hogy létezett ez az óceáni sziget valahol Európa, Afrika és az amerikai földrész között, hajlok azt gondolni, hogy ez is van olyan hipotézis, mint az összes többi, amit összefoglalóan az emberiség történetének szokás nevezni. Mert szerintem az emberiség története máig nincs megfajva. Bizonyos korok embereinek, történetészeinek szükségképpen szubjektív leírásai az én szememben ugyanolyan feltételezések, mint az Atlantiszt körülvevők. Az egyetlen, tuti igazságot nem tudjuk – még a legutóbbi ezer évről sem, mi több, a tegnapiunktól sem. Vagy hiheti valaki komolyan, hogy a napjaink tényeit látjuk a tévébeli Tényekben? Az úgynevezett hírműsorokban? Ezek ugyanolyan szubjektív mesék – és akkor finoman fogalmaztam –, mint a régiek, csak most más eszközökkel dolgoznak.

Atlantiszról egy viszonylag szavahihető ember, Platon írt, meghozza megkapó részletességgel. Juronics persze elolvasta.

– Legalább annyira hiszek neki, mint bármely más kor leírójá-

nak. Az Atlantisz-mítosz azért is különösen érdekes, mert magába foglalja az emberiség alapmítoszait – az édenkertről, az elveszett paradicsomról, arról, hogy létezett egy minden szempontból jó világ, ami eltűnt. Az özőn-vízben? A vízőzőnben? Ez a másik ősi mítosz, amely szerint minden valahai kultúrát a víz tüntetett el.

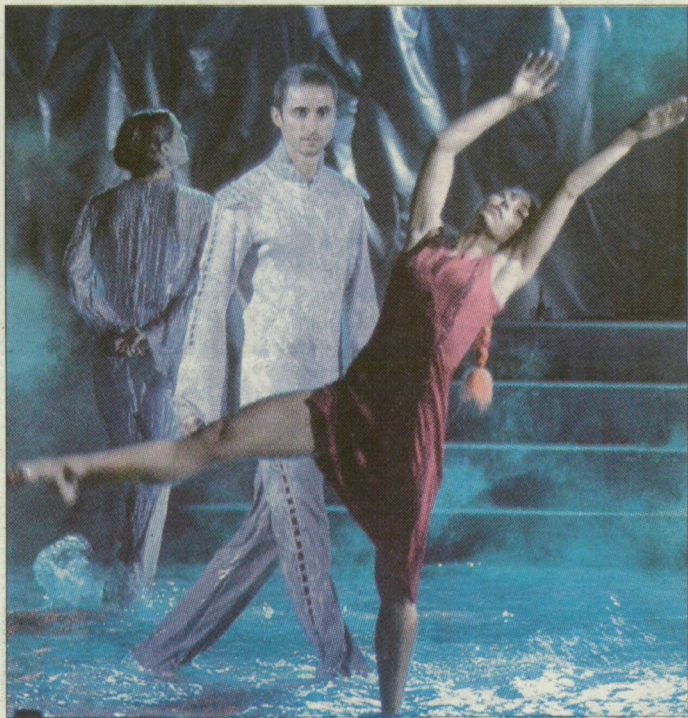
Az új táncműnek nincs elmesélhető története, nincs sztori. A Szegedi Kortárs Balett táncosai egy lehetséges találkozás – atlantisziak és nem atlantisziak – szereplői. Kultúrák találkozásáról van szó, a reáliáktól annyira el-emelt közegben, hogy még azt sem lehet pontosan tudni, emberek, netán más bolygók lakói képviselik-e az eltérő kultúrákat. Mindenesetre egy fejlett és egy kevésbé fejlett civilizáció hat egymásra. És mindenesetre a táncmű egy duettel zárul, férfi és nő, talán az első emberpár táncával. Vagyis a darab végén kezdődik az emberiség története, az állítólagos fejlődés – bizonyos nyomokon, megmaradt kultúraelemeken, tudástörredékeken.

– A tudás fájáról származó al-mából, úgy tűnik, csak egyet haraptunk. Eléggy nyomorult kis civilizációra, egyértelműen a test kényelmét szolgáló, a transzcendenciát kiiktató kultúrára vagyunk büszkéek, fölfoghatatlan, hogy miért – tárja szét a karját az Atlantisz rendező-koreográfusa.

S. E.

NÉMA ZENE

Az ősi idők mítosza a zeneszerzőt a költő hatására kezdte foglalkoztatni: Weöres Sándor Néma zene című versének egyik érdekessége, hogy a sorai között, függőleges olvasatban a következő mondat van elrejtve: „Atlantisz elsüllyedt / mikor történt / nem ismeri senki”. Eötvös Pétert a vers tartalma mellett a szerkezete is foglalkoztatta: a zeneművön még 1966-ban kezdett dolgozni, végül 1995-ben fejezte be. Az Atlantisz folytatásának szánta a 2002-ben szerzett IMA című művét – erre ő maga hívta fel Juronics figyelmét. A színpadi tánc erre a két zeneműre készült.

Juronics az Új világ című szabadtéri előadásához keresett „vizes témákat”, így talált rá Eötvös CD-jére Archiv fotó: Karnok Csaba

A PETROLSZERVIZ Kft. pályázatot hirdet az alábbi munkakörökre

CONTROLLINGVEZETŐ

Főbb feladatok:

- controllingrendszer kialakítása és működtetése
- bevétel- és költségtervezés, eltérésvizsgálat
- beszámoló, gazdasági elemzések elkészítése
- egyéb controllingfeladatok, jelentésrendszerek gondozása

A munkakör betöltésének feltételei:

- felsőfokú közgazdasági végzettség
- minimum 3 éves, controlling területen szerzett tapasztalat
- előny: SAP ismerete
- erős felhasználói szintű számítógépes ismeret
- kreativitás, kiváló kommunikáció, határozott fellépés
- nagyfokú önállóság, strukturált gondolkodásmód és következetesség

MUNKA- ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI (EBK) MEGBÍZOTT

A munkakör betöltésének feltételei:

- középfokú munka- és környezetvédelmi végzettség
- (munkavédelmi technikus, környezetvédelmi szakelőadó)
- minimum 3 éves szakmai gyakorlat
- felhasználói szintű számítógépes ismeret
- B kategóriás gépjármű-vezetői engedély
- nagyfokú önállóság, jó szervező- és problémamegoldó készség
- előny: környezetközpontú és munkabiztonsági irányítási rendszerben végzett gyakorlat

Jelentkezését – fényképes szakmai önéletrajzát és motivációs levelét – **2005. március 19-ig** várjuk az alábbi címre:

PETROLSZERVIZ Kft. 6701 Szeged, Pf.: 788.
E-mail: titkarsag@petrolszerviz.hu

Jöjjön velünk FLAMENCO este!

Prémiumdíj. első. díjazás!

A helyes választ beküldő előfizetőink között

kisorsolunk 5x2 db belépőt a 6. Szegedi Nemzetközi Gitárfesztivál Flamenco Sálalstjére

Március 13., vasárnap, 19.30

SZTE TIK Nagyterem (az új egyetemi könyvtár)

Válaszoljon kérdésünkre, és küldje be NYÍLT LEVELEZŐLAPON! Melyik országból származik a flamenco?

Név:
Cím:
Tel.:

☐ igen, előfizető vagyok
☐ most szeretnék előfizetni

Beküldési határidő: **2005. március 10.**
A nyertesek nevét keressék a március 11-i számban.
A borítékra írják rá: „FLAMENCO”

DÉLMAGYARORSZÁG
DÉLVILÁG

Délmagyarország **ONLINE** **SZÉPÍRÓI TÖRTÉNETEK**

www.delmagyar.hu

PÁLYÁZATI HIRDETMEY

IKV RT.
INGATLANKEZELŐ ÉS
VAGYONGAZDÁLKODÓ RT.

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatának megbízásából az

IKV Rt. pályázat útján történő értékesítésre hirdeti meg az alábbi beépítetlen területek tulajdonjogát:

SZEGED, MÓRA U. 18.

(hrsz.: 25 152.; az ingatlan alapterülete: 851 m²)
Pályázati alapára: bruttó 37 250 000 Ft

SZEGED, SZILLÉRI SGT.–HAJÓS U. SAROK

(hrsz.: 10 668/7.; az ingatlan alapterülete: 935 m²)
Pályázati alapára: bruttó 41 000 000 Ft

A pályázati tárgyaláson csak az a pályázó vehet részt, aki a részletes pályázati felhívást (ingatlanonként) legkésőbb **2005. március 19-én 12.00 óráig bruttó 6250 Ft** ellenében megvásárolta.

Részletes felvilágosítást az IKV Rt. ügyfélszolgálat nyújt (Szeged, Dáni u. 14–16., 62/553-683; weboldal: www.ikv.hu; e-mail: ikv@ikv.hu).

Az ügyfélszolgálat nyitvatartási rendje:

hétfő, kedd, csütörtök: 8.00–11.00, 13.00–15.30 óráig;
szerda: 8.00–11.00, 13.00–17.00 óráig;
péntek: 8.00–12.00 óráig.